

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-512-9-20>

PRACTICALLY ORIENTED COMPONENT OF MEDICAL PARASITOLOGY TRAINING FOR PEDIATRIC STUDENTS

ПРАКТИЧНО ОРІЄНТОВАНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ З МЕДИЧНОЇ ПАРАЗИТОЛОГІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕДІАТРІВ

Kravchuk M. H.

*Candidate of Medical Sciences, Docent,
Docent of the Department of Biology,
Bogomolets National Medical
University
Kyiv, Ukraine*

Кравчук М. Г.

*кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри біології
Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Romanenko O. V.

*Doctor of Biological Sciences,
Professor,
Head of the Department of Biology
Bogomolets National Medical
University
Kyiv, Ukraine*

Романенко О. В.

*доктор біологічних наук, професор,
завідувач кафедри біології
Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Сучасні вимоги до організації навчального процесу в закладах вищої медичної освіти передбачають підготовку лікарів, яким притаманні, зокрема, професійні знання, вміння та навички, прагнення до подальшого саморозвитку, самовдосконалення, перший поштовх чому надає оволодіння майбутніми фахівцями фундаментальною природничо-науковою дисципліною «Медична біологія». Вона є обов'язковим освітнім компонентом Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія» [1]. Цією програмою передбачене набуття студентами комплексу загальних, спеціальних та інтегральної компетентностей. Однією зі складових навчальної дисципліни «Медична біологія», якою опановують здобувачі вищої медичної освіти у перший рік їхнього навчання, є напрямок з медичної паразитології. Його актуальність підсилюється представленістю у світі та, зокрема, в Україні тих захворювань, що спричинюються збудниками, яким притаманний паразитичний спосіб існування [2; 3; 4]. Оволодіння навчальним матеріалом з медичної паразитології студентами-педіатрами відбувається і під час лекцій, і в ході практичних занять, і за виконання здобувачами вищої медичної освіти самостійної роботи, що

передбачене робочою програмою з дисципліни «Медична біологія». При цьому зміст навчальних занять та методика їх проведення в частині актуальних питань медичної паразитології мають на меті створення оптимальних організаційних умов для з'ясування і усвідомлення майбутніми педіатрами медико-біологічних аспектів взаємовідносин людини з оточуючим навколишнім середовищем і наявною там біотою, а також пов'язаних з її відповідними представниками причин, шляхів і механізмів поширення паразитарних хвороб людини, принципів класифікації безпосередніх чинників останніх та розуміння підходів до ідентифікації збудників таких хвороб і впровадження заходів особистої та громадської профілактики тих хвороб, що спричинюються представниками найпростіших, гельмінтів, членистоногих [5; 6].

З позначеним вище кореспондується дидактична мета практичного заняття за тематикою з медичної паразитології, що передбачає поглиблення та закріплення у студентів-педіатрів знань, отриманих під час лекцій та запланованої самостійної роботи, формування в них сукупності практичних навичок та вмій, у тому числі за виконання завдань практичного характеру, розв'язування ситуаційних задач, опрацювання різнопланових тестів. При цьому зміст практичного заняття та його методичний супровід налаштовуються викладачем на розвиток у студентів навчально-пізнавальної активності, потягу до отримання нових знань, до оволодіння необхідними сучасному фахівцю практичними навичками. В ході проведення такого практичного заняття доцільно виділяти декілька етапів: підготовчий, основний та заключний. Перший з них передбачає обґрунтоване формулювання викладачем теми заняття та його навчальної мети з акцентуацією уваги студентів на потребі у оволодінні передбаченим нею необхідним для майбутньої професійної діяльності педіатра навчальним матеріалом, що мотивує здобувачів вищої медичної освіти до активної навчально-пізнавальної діяльності. Визначити початковий рівень знань студентів-педіатрів викладач може за стандартизованим переліком контрольних запитань або тестів.

Основний етап практичного заняття присвячується формуванню передбачених його планом вмій та навичок у студента-педіатра. Для цього необхідним є належне методичне забезпечення вказаної частини практичного заняття, використання під час його проведення урізноманітнених засобів навчання. Результативність практичного заняття за темою з медичної паразитології залежить від наявності для його забезпечення коректно підбраного ілюстративного матеріалу, від повноти ознайомлення студентів-педіатрів з відповідними мікропрепаратами та макропрепаратами об'єктів вивчення [2; 7]. Під час

підготовки здобувачів вищої медичної освіти до їх опрацювання викладачеві варто привернути увагу студентів до біоетичних аспектів досліджень об'єктів природного походження [8]. Невід'ємними складовими виконання студентами комплексу завдань згаданого практичного заняття є опрацювання навчальних вправ, а також вирішення ситуаційних задач, успіху в чому досягають здобувачі вищої медичної освіти, які мають фундаментальну теоретичну підготовку і оволоділи практичними навичками за темою заняття. При цьому розв'язування ситуаційних задач є чинником активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів-педіатрів, розвитку в них елементів критичного мислення, а також є складовою ознайомлення майбутніх лікарів з підходами до практичного застосування набутих знань.

На заключному етапі практичного заняття за темою з медичної паразитології відбуваються контрольні заходи і корегування рівня сформованості у студентів-педіатрів знань та практичних навичок, що слугує вагомим чинником підвищення мотивації здобувачів вищої медичної освіти до активної навчально-пізнавальної діяльності. Цьому сприяє оцінка викладачем результатів їхніх навчальних досягнень у відповідності до принципів об'єктивності, відкритості, доступності, академічної доброчесності [9].

Література:

1. Освітньо-професійна програма «Педіатрія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 228 «Педіатрія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», кваліфікація: «Магістр. Лікар». Київ : Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, 2024. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/11siKLPmomwVyF9F8dPGjAxmATAQ2du1A>
2. Кравчук М., Гурняк О., Романенко О. Формування природничо-наукової компетенції у студентів при вивченні медичної паразитології. *European Humanities Studies : State and Society / Europejskie Studia Humanistyczne: Państwo i Społeczeństwo*. 2021. № 3. P. 97–107.
3. Романенко О. В., Костильов О. В. Основи екології : навчальний посібник. Київ : Фітосоціоцентр, 2001. 150 с.
4. Романенко О. В. Гідроекологічні аспекти поширення збудників трематодозів. *Екологічні науки : науково-практичний журнал*. 2022. Вип. 2 (41). С. 135–140.
5. Романенко О. В., Кравчук М. Г., Грінкевич В. М., Власова-Шаніна Н. Б., Костильов О. В. Медична біологія : посібник

з практичних занять / за редакцією О.В. Романенка. Київ : Здоров'я, 2005. 372 с.

6. Романенко О. В., Кравчук М. Г., Грінкевич В. М., Костилов О. В. Медична біологія : посібник з практичних занять / за редакцією О. В. Романенка. 2-ге видання. Київ : ВСВ «Медицина», 2020. 472 с.

7. Гурняк О. М., Кравчук М. Г., Романенко О. В. Використання колекції зоологічних препаратів для формування біологічної компетенції студентів. *Музейна педагогіка в науковій освіті* : збірник тез доповідей учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 листопада 2019 р., м. Київ. Біла Церква : Видавництво «Авторитет» ФОП Курбанова Ю. В., 2019. С. 34–36.

8. Романенко О. В., Груша М. М. Біоетичні аспекти методології гідробіологічних досліджень. *Екологічні науки: науково-практичний журнал*. 2021. Вип. 6 (39). С. 91–95.

9. Положення про організацію освітнього процесу в Національному медичному університеті імені О. О. Богомольця. Київ : Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. 2021 рік. URL: https://drive.google.com/file/d/11jqoQ06B_9FnjC5pe-JBD1jsV0GOf7QG/view